BAB 06 | GEOGRAFI TINGKATAN 1 | SESI 2026

Bentuk Muka Bumi

Subjektif dan huraian / esei

Bezakan tanah tinggi, tanah pamah, pinggir laut dan saliran di Malaysia. Kenali contoh lokasi dan jelaskan bagaimana ciri sesuatu kawasan mempengaruhi kegunaan serta kegiatan manusia.

Nama: _____ Kelas: _____

Tarikh: _____

Buku teks KPM hlm. 56-73 | KSSM

Latihan asli, bukan soalan rasmi atau ramalan peperiksaan. Tahap soalan dan markah ialah panduan latihan kendiri.

10 berstruktur + 5 huraian | 100 markah latihan

Tulis jawapan sendiri sebelum membaca contoh jawapan. Nyatakan fakta yang diminta; jelaskan hubungan sebab dan kesan apabila perlu. Markah ini bukan format atau skema rasmi peperiksaan.

Gunakan kertas tambahan bagi lakaran atau jawapan yang panjang. Model jawapan menunjukkan satu jawapan yang mungkin. Guru boleh mempertimbangkan isi alternatif yang tepat.

Semakan kendiri: tandakan setiap isi berbeza sekali sahaja. Jika kriteria F dan H digunakan, huraian H perlu menyokong fakta F yang berkaitan.

Bahagian A | 10 soalan berstruktur

B6S01 | 6.1

Mudah | 6 markah | Buku teks KPM hlm. 58-59 | Rujukan 2.2.1

Data rekaan latihan: lokasi P ialah kawasan daratan setinggi 900 m; lokasi Q ialah dataran setinggi 40 m dari aras laut.

(a) Kelaskan P dan Q mengikut bentuk muka bumi. [2 markah]

(b) Nyatakan dua kelompok bentuk muka bumi lain di Malaysia dan satu contoh ciri bagi setiap kelompok. [4 markah]

B6S02 | 6.2

Mudah | 6 markah | Buku teks KPM hlm. 60-61 | Rujukan 2.2.2

Murid menyusun nama banjaran dan gunung mengikut wilayah Malaysia.

(a) Nyatakan wilayah Banjaran Titiwangsa dan negeri Banjaran Crocker. [2 markah]

(b) Nyatakan negeri bagi empat lokasi ini: Gunung Kinabalu, Gunung Mulu, Banjaran Trus Madi dan Banjaran Tama Abu. [4 markah]

B6S03 | 6.1

Mudah | 6 markah | Buku teks KPM hlm. 65 | Rujukan 2.2.1, 2.2.2

Dua kad menggambarkan P: daratan dikelilingi laut; Q: daratan menganjur ke laut.

(a) Namakan bentuk P dan Q. [2 markah]

(b) Padankan empat lokasi dengan negeri: Pulau Langkawi, Pulau Redang, Pulau Sipadan dan Tanjung Piai. [4 markah]

B6S04 | 6.3

Mudah | 6 markah | Buku teks KPM hlm. 68-69 | Rujukan 2.2.3

Cameron Highlands dan Dataran Kedah-Perlis mempunyai kegiatan pertanian yang berbeza.

(a) Nyatakan satu tanaman sesuai bagi setiap kawasan. [2 markah]

(b) Selain pertanian, nyatakan satu kepentingan tanah tinggi dan tiga kepentingan tanah pamah. [4 markah]

B6S05 | 6.3

Sederhana | 6 markah | Buku teks KPM hlm. 68-69 | Rujukan 2.2.3

Lokasi rekaan A berada di tanah tinggi dengan suhu nyaman. Lokasi B ialah tanah pamah yang rata dan dilengkapi jalan raya.

(a) Cadangkan satu kegiatan sesuai bagi A dan satu bagi B. [2 markah]

(b) Terangkan satu sebab bagi setiap cadangan dan berikan satu contoh sebenar yang sepadan bagi setiap kegiatan. [4 markah]

B6S06 | 6.1

Sederhana | 6 markah | Buku teks KPM hlm. 64-65 | Rujukan 2.2.1

Ombak bertindak terhadap tebing tinggi dan batuan di pinggir laut.

(a) Bezakan bentuk teluk dengan tanjung. [2 markah]

(b) Huraikan pembentukan gua laut, gerbang laut dan batu tunggul. Nyatakan juga mengapa bahagian tanjung boleh kekal menganjur ke laut. [4 markah]

B6S07 | 6.2

Sederhana | 6 markah | Buku teks KPM hlm. 62-63 | Rujukan 2.2.2

Tiga kawasan tanah pamah yang dikaji ialah Delta Rajang, Dataran Pantai Timur Sabah dan Dataran Pantai Barat Sabah.

(a) Nyatakan negeri Delta Rajang dan bandingkan keluasan dataran pantai timur dengan pantai barat Sabah. [2 markah]

(b) Berikan dua ciri dataran pantai barat Sabah selain keluasan dan dua kegiatan tanaman yang sesuai di dataran pantai timur Sabah. [4 markah]

B6S08 | 6.3

Sederhana | 6 markah | Buku teks KPM hlm. 70-71 | Rujukan 2.2.3

Sungai dan pinggir laut menyokong kegiatan serta fungsi yang berbeza.

(a) Nyatakan fungsi Sungai Bernam dan pasangan negeri yang dipisahkannya. [2 markah]

(b) Nyatakan dua kegunaan sungai atau tasik selain sempadan dan dua kegunaan pinggir laut. [4 markah]

B6S09 | 6.2

Cabaran | 6 markah | Buku teks KPM hlm. 61-71 | Rujukan 2.2.2, 2.2.3

Kad lokasi tertukar: "Crocker di Sarawak" dan "Tama Abu di Sabah". Kumpulan juga mahu memadankan dua kawasan pelancongan dengan ciri fizikal.

(a) Betulkan kedua-dua kad lokasi. [2 markah]

(b) Pilih satu contoh pelancongan tanah tinggi dan satu contoh pelancongan pinggir laut daripada bab ini. Jelaskan daya tarikan fizikal bagi setiap satu. [4 markah]

B6S10 | 6.3

Cabaran | 6 markah | Buku teks KPM hlm. 69-71 | Rujukan 2.2.3

Dua tapak rekaan: P ialah kawasan rata dengan jalan raya; Q ialah teluk terlindung yang mempunyai akses ke laut. Ini latihan pemadanan bentuk muka bumi, bukan kajian tapak sebenar.

(a) Cadangkan satu kemudahan pengangkutan sesuai bagi P dan satu bagi Q. [2 markah]

(b) Jelaskan kesesuaian ciri setiap tapak dan berikan satu contoh sebenar yang sepadan dengan cadangan. [4 markah]

Bahagian B | 5 huraian / esei

Rancang isi, tulis dan semak. Gunakan penerangan atau contoh yang relevan dengan soalan.

B6E01 | 6.1

Mudah | 8 markah | Buku teks KPM hlm. 58-67 | Rujukan 2.2.1, 2.2.2

Pameran kelas memperkenalkan empat kelompok bentuk muka bumi Malaysia.

Terangkan ciri setiap kelompok dan berikan satu contoh lokasi sebenar bagi setiap kelompok.

Rangka bantuan

1. Mulakan dengan tanah tinggi serta tanah pamah.
2. Bezakan pinggir laut daripada saliran.
3. Padankan satu lokasi sebenar dengan setiap kelompok.

B6E02 | 6.3

Mudah | 8 markah | Buku teks KPM hlm. 58-68 | Rujukan 2.2.1, 2.2.3

Seorang murid mahu menerangkan mengapa tanah tinggi penting kepada Malaysia.

Nyatakan ciri ketinggian dan suhu tanah tinggi. Huraikan tiga kegunaannya dengan satu contoh lokasi bagi setiap kegunaan.

Rangka bantuan

1. Terangkan ciri fizikal dahulu.
2. Susun pelancongan, pertanian dan hidroelektrik.
3. Gunakan lokasi yang sepadan.

B6E03 | 6.3

Sederhana | 8 markah | Buku teks KPM hlm. 69 | Rujukan 2.2.3

Majalah sekolah menyediakan rencana tentang kepentingan tanah pamah.

Huraikan empat kepentingan tanah pamah dan berikan satu contoh lokasi atau kemudahan bagi setiap kepentingan.

Rangka bantuan

1. Bina empat pasangan fungsi dan contoh.
2. Pastikan contoh berada dalam kelompok yang betul.
3. Hubungkan fungsi dengan keadaan tanah pamah apabila menerangkan.

B6E04 | 6.3

Sederhana | 8 markah | Buku teks KPM hlm. 71 | Rujukan 2.2.3

Peta pemikiran kelas bertajuk Kepentingan Pinggir Laut.

Huraikan empat kepentingan pinggir laut dengan satu contoh lokasi bagi setiap kepentingan.

Rangka bantuan

1. Namakan fungsi dengan jelas.
2. Padankan negeri atau lokasi contoh.
3. Elakkan menggunakan contoh sungai bagi kegiatan laut.

B6E05 | 6.3

Cabaran | 8 markah | Buku teks KPM hlm. 68-71 | Rujukan 2.2.3

Latihan rekaan: A tanah tinggi nyaman, B tanah pamah rata dengan jalan raya, C sungai yang menghubungkan pedalaman, D teluk terlindung. Tiada pembangunan sebenar dicadangkan.

Pilih satu kegiatan atau kemudahan sesuai bagi setiap tapak dan jelaskan sebab pemilihannya berdasarkan ciri yang diberi.

Rangka bantuan

1. Kenal pasti ciri dominan setiap tapak.
2. Padankan kegiatan yang paling langsung dengan ciri tersebut.
3. Jangan mengandaikan maklumat tambahan yang tidak diberi.

Model jawapan dan panduan semakan

Bandingkan jawapan anda dengan kriteria. Beri markah hanya bagi isi yang benar-benar terdapat dalam jawapan sendiri. Jangan beri dua markah untuk idea yang sama.

B6S01 | 6.1

Buku teks KPM hlm. 58-59 | Rujukan 2.2.1

(a) Kelaskan P dan Q mengikut bentuk muka bumi.

Contoh jawapan

P ialah tanah tinggi dan Q ialah tanah pamah.

Semak isi penting

☐ P1 (1 markah): P: tanah tinggi.

☐ P2 (1 markah): Q: tanah pamah.

Terima jawapan setara yang tepat. Beri satu markah bagi setiap isi berbeza, tanpa menggandakan isi yang sama.

(b) Nyatakan dua kelompok bentuk muka bumi lain di Malaysia dan satu contoh ciri bagi setiap kelompok.

Contoh jawapan

Dua kelompok lain ialah pinggir laut dan saliran. Teluk ialah contoh ciri pinggir laut, manakala sungai ialah contoh saliran.

Semak isi penting

☐ P1 (1 markah): Menamakan pinggir laut.

☐ P2 (1 markah): Contoh ciri pinggir laut seperti teluk, tanjung atau pulau.

☐ P3 (1 markah): Menamakan saliran.

☐ P4 (1 markah): Contoh unsur saliran seperti sungai atau tasik.

Terima jawapan setara yang tepat. Beri satu markah bagi setiap isi berbeza, tanpa menggandakan isi yang sama.

B6S02 | 6.2

Buku teks KPM hlm. 60-61 | Rujukan 2.2.2

(a) Nyatakan wilayah Banjaran Titiwangsa dan negeri Banjaran Crocker.

Contoh jawapan

Banjaran Titiwangsa terletak di Semenanjung Malaysia dan Banjaran Crocker di Sabah.

Semak isi penting

☐ P1 (1 markah): Titiwangsa: Semenanjung Malaysia.

☐ P2 (1 markah): Crocker: Sabah.

Terima jawapan setara yang tepat. Beri satu markah bagi setiap isi berbeza, tanpa menggandakan isi yang sama.

(b) Nyatakan negeri bagi empat lokasi ini: Gunung Kinabalu, Gunung Mulu, Banjaran Trus Madi dan Banjaran Tama Abu.

Contoh jawapan

Gunung Kinabalu dan Banjaran Trus Madi berada di Sabah. Gunung Mulu dan Banjaran Tama Abu berada di Sarawak.

Semak isi penting

☐ P1 (1 markah): Kinabalu: Sabah.

☐ P2 (1 markah): Mulu: Sarawak.

☐ P3 (1 markah): Trus Madi: Sabah.

☐ P4 (1 markah): Tama Abu: Sarawak.

Terima jawapan setara yang tepat. Beri satu markah bagi setiap isi berbeza, tanpa menggandakan isi yang sama.

B6S03 | 6.1

Buku teks KPM hlm. 65 | Rujukan 2.2.1, 2.2.2

(a) Namakan bentuk P dan Q.

Contoh jawapan

P ialah pulau dan Q ialah tanjung.

Semak isi penting

☐ P1 (1 markah): P: pulau.

☐ P2 (1 markah): Q: tanjung.

Terima jawapan setara yang tepat. Beri satu markah bagi setiap isi berbeza, tanpa menggandakan isi yang sama.

(b) Padankan empat lokasi dengan negeri: Pulau Langkawi, Pulau Redang, Pulau Sipadan dan Tanjung Piai.

Contoh jawapan

Pulau Langkawi terletak di Kedah, Pulau Redang di Terengganu, Pulau Sipadan di Sabah dan Tanjung Piai di Johor.

Semak isi penting

☐ P1 (1 markah): Langkawi: Kedah.

☐ P2 (1 markah): Redang: Terengganu.

☐ P3 (1 markah): Sipadan: Sabah.

☐ P4 (1 markah): Tanjung Piai: Johor.

Terima jawapan setara yang tepat. Beri satu markah bagi setiap isi berbeza, tanpa menggandakan isi yang sama.

B6S04 | 6.3

Buku teks KPM hlm. 68-69 | Rujukan 2.2.3

(a) Nyatakan satu tanaman sesuai bagi setiap kawasan.

Contoh jawapan

Cameron Highlands sesuai untuk sayur-sayuran hawa sederhana. Dataran Kedah-Perlis sesuai untuk padi.

Semak isi penting

☐ P1 (1 markah): Cameron Highlands: sayur-sayuran, bunga atau buah hawa sederhana.

☐ P2 (1 markah): Dataran Kedah-Perlis: padi.

Terima jawapan setara yang tepat. Beri satu markah bagi setiap isi berbeza, tanpa menggandakan isi yang sama.

(b) Selain pertanian, nyatakan satu kepentingan tanah tinggi dan tiga kepentingan tanah pamah.

Contoh jawapan

Tanah tinggi penting untuk pelancongan. Tanah pamah pula penting untuk petempatan, perindustrian dan perdagangan serta pembinaan jaringan pengangkutan.

Semak isi penting

☐ P1 (1 markah): Tanah tinggi: pelancongan atau hidroelektrik.

☐ P2 (1 markah): Tanah pamah: petempatan.

☐ P3 (1 markah): Tanah pamah: perindustrian dan perdagangan.

☐ P4 (1 markah): Tanah pamah: pengangkutan dan perhubungan.

Terima jawapan setara yang tepat. Beri satu markah bagi setiap isi berbeza, tanpa menggandakan isi yang sama.

B6S05 | 6.3

Buku teks KPM hlm. 68-69 | Rujukan 2.2.3

(a) Cadangkan satu kegiatan sesuai bagi A dan satu bagi B.

Contoh jawapan

A sesuai untuk pelancongan tanah tinggi. B sesuai untuk perindustrian.

Semak isi penting

☐ P1 (1 markah): A: pelancongan tanah tinggi atau tanaman hawa sederhana.

☐ P2 (1 markah): B: petempatan atau perindustrian atau perdagangan.

Terima jawapan setara yang tepat. Beri satu markah bagi setiap isi berbeza, tanpa menggandakan isi yang sama.

(b) Terangkan satu sebab bagi setiap cadangan dan berikan satu contoh sebenar yang sepadan bagi setiap kegiatan.

Contoh jawapan

Suhu nyaman di A menarik pengunjung, seperti pelancongan di Bukit Bendera. Tanah rata dan jaringan jalan di B menyokong kegiatan perindustrian, seperti di Shah Alam.

Semak isi penting

☐ P1 (1 markah): Sebab A sepadan, seperti suhu nyaman menarik pengunjung.

☐ P2 (1 markah): Contoh A sepadan, seperti Bukit Bendera bagi pelancongan.

☐ P3 (1 markah): Sebab B sepadan, seperti tanah rata dengan kemudahan jalan menyokong industri.

☐ P4 (1 markah): Contoh B sepadan, seperti Shah Alam atau Perai bagi industri.

Terima pasangan kegiatan, sebab dan contoh lain yang sepadan dengan fakta bab. Jangan menilai contoh tanpa kaitan dengan cadangan murid.

B6S06 | 6.1

Buku teks KPM hlm. 64-65 | Rujukan 2.2.1

(a) Bezakan bentuk teluk dengan tanjung.

Contoh jawapan

Teluk merupakan lekukan pantai, manakala tanjung ialah daratan yang menganjur ke laut.

Semak isi penting

☐ P1 (1 markah): Teluk ialah lekukan pinggir pantai ke arah daratan.

☐ P2 (1 markah): Tanjung ialah daratan yang menganjur ke laut.

Terima jawapan setara yang tepat. Beri satu markah bagi setiap isi berbeza, tanpa menggandakan isi yang sama.

(b) Huraikan pembentukan gua laut, gerbang laut dan batu tunggul. Nyatakan juga mengapa bahagian tanjung boleh kekal menganjur ke laut.

Contoh jawapan

Ombak menghakis tebing tinggi lalu membentuk gua laut. Hakisan yang berterusan menembusi dinding gua dan menghasilkan gerbang laut. Apabila gerbang runtuh, bahagian batuan yang tinggal menjadi batu tunggul. Tanjung pula kekal menganjur kerana batuannya lebih keras dan tahan hakisan berbanding batuan lembut di sekitarnya.

Semak isi penting

☐ P1 (1 markah): Ombak menghakis tebing tinggi lalu membentuk gua laut.

☐ P2 (1 markah): Hakisan berterusan menembusi dinding gua lalu membentuk gerbang laut.

☐ P3 (1 markah): Runtuhan gerbang laut meninggalkan batu tunggul.

☐ P4 (1 markah): Batuan keras lebih tahan hakisan lalu kekal menganjur sebagai tanjung.

Terima jawapan setara yang tepat. Beri satu markah bagi setiap isi berbeza, tanpa menggandakan isi yang sama.

B6S07 | 6.2

Buku teks KPM hlm. 62-63 | Rujukan 2.2.2

(a) Nyatakan negeri Delta Rajang dan bandingkan keluasan dataran pantai timur dengan pantai barat Sabah.

Contoh jawapan

Delta Rajang berada di Sarawak. Dataran pantai timur Sabah lebih luas daripada dataran pantai baratnya.

Semak isi penting

☐ P1 (1 markah): Delta Rajang: Sarawak.

☐ P2 (1 markah): Dataran pantai timur Sabah lebih luas berbanding pantai barat.

Terima jawapan setara yang tepat. Beri satu markah bagi setiap isi berbeza, tanpa menggandakan isi yang sama.

(b) Berikan dua ciri dataran pantai barat Sabah selain keluasan dan dua kegiatan tanaman yang sesuai di dataran pantai timur Sabah.

Contoh jawapan

Dataran pantai barat Sabah terputus-putus dan terbentuk di kaki Banjaran Crocker. Dataran pantai timur Sabah sesuai untuk tanaman kelapa sawit serta getah.

Semak isi penting

☐ P1 (1 markah): Dataran pantai barat Sabah terputus-putus.

☐ P2 (1 markah): Dataran pantai barat Sabah terbentuk di kaki Banjaran Crocker.

☐ P3 (1 markah): Satu tanaman pantai timur yang tepat, seperti kelapa sawit.

☐ P4 (1 markah): Tanaman kedua yang berbeza, seperti getah atau koko.

Terima koko sebagai salah satu daripada dua tanaman. Jangan mengira tanaman yang sama dua kali.

B6S08 | 6.3

Buku teks KPM hlm. 70-71 | Rujukan 2.2.3

(a) Nyatakan fungsi Sungai Bernam dan pasangan negeri yang dipisahkannya.

Contoh jawapan

Sungai Bernam menjadi sempadan semula jadi antara Perak dengan Selangor.

Semak isi penting

☐ P1 (1 markah): Fungsi sebagai sempadan semula jadi negeri.

☐ P2 (1 markah): Memisahkan Perak dengan Selangor.

Terima jawapan setara yang tepat. Beri satu markah bagi setiap isi berbeza, tanpa menggandakan isi yang sama.

(b) Nyatakan dua kegunaan sungai atau tasik selain sempadan dan dua kegunaan pinggir laut.

Contoh jawapan

Sungai dan tasik menyokong perikanan air tawar serta hidroelektrik. Pinggir laut pula menyokong pelabuhan dan pelancongan.

Semak isi penting

☐ P1 (1 markah): Satu fungsi saliran selain sempadan, seperti perikanan air tawar.

☐ P2 (1 markah): Fungsi saliran kedua yang berbeza, seperti pengangkutan atau hidroelektrik.

☐ P3 (1 markah): Satu fungsi pinggir laut, seperti pelabuhan.

☐ P4 (1 markah): Fungsi pinggir laut kedua yang berbeza, seperti pelancongan, perikanan laut atau perlombongan luar pesisir.

Terima jawapan setara yang tepat. Beri satu markah bagi setiap isi berbeza, tanpa menggandakan isi yang sama.

B6S09 | 6.2

Buku teks KPM hlm. 61-71 | Rujukan 2.2.2, 2.2.3

(a) Betulkan kedua-dua kad lokasi.

Contoh jawapan

Banjaran Crocker terletak di Sabah; Banjaran Tama Abu terletak di Sarawak.

Semak isi penting

☐ P1 (1 markah): Crocker di Sabah.

☐ P2 (1 markah): Tama Abu di Sarawak.

Terima jawapan setara yang tepat. Beri satu markah bagi setiap isi berbeza, tanpa menggandakan isi yang sama.

(b) Pilih satu contoh pelancongan tanah tinggi dan satu contoh pelancongan pinggir laut daripada bab ini. Jelaskan daya tarikan fizikal bagi setiap satu.

Contoh jawapan

Bukit Bendera ialah contoh pelancongan tanah tinggi dengan suhu nyaman dan pemandangan menarik. Pulau Tioman pula ialah contoh pinggir laut yang menarik pengunjung melalui keindahan pulau serta pantainya.

Semak isi penting

☐ P1 (1 markah): Contoh pelancongan tanah tinggi yang tepat, seperti Bukit Bendera atau Gunung Kinabalu.

☐ P2 (1 markah): Daya tarikan tanah tinggi yang sepadan, seperti suhu nyaman atau pemandangan gunung.

☐ P3 (1 markah): Contoh pelancongan pinggir laut yang tepat, seperti Pulau Tioman, Pangkor atau Sipadan.

☐ P4 (1 markah): Daya tarikan pinggir laut yang sepadan, seperti keindahan pulau dan pantai.

Terima jawapan setara yang tepat. Beri satu markah bagi setiap isi berbeza, tanpa menggandakan isi yang sama.

B6S10 | 6.3

Buku teks KPM hlm. 69-71 | Rujukan 2.2.3

(a) Cadangkan satu kemudahan pengangkutan sesuai bagi P dan satu bagi Q.

Contoh jawapan

P sesuai untuk jalan raya dan Q sesuai untuk pelabuhan.

Semak isi penting

☐ P1 (1 markah): P: jalan raya, landasan kereta api atau lapangan terbang.

☐ P2 (1 markah): Q: pelabuhan.

Terima jawapan setara yang tepat. Beri satu markah bagi setiap isi berbeza, tanpa menggandakan isi yang sama.

(b) Jelaskan kesesuaian ciri setiap tapak dan berikan satu contoh sebenar yang sepadan dengan cadangan.

Contoh jawapan

Permukaan P yang rata memudahkan pembinaan jalan, seperti Lebuhraya Utara-Selatan. Q ialah teluk terlindung daripada angin kencang yang sesuai untuk kegiatan kapal, seperti Pelabuhan Klang.

Semak isi penting

☐ P1 (1 markah): P: permukaan rata memudahkan pembinaan pengangkutan darat atau lapangan terbang.

☐ P2 (1 markah): Contoh P sepadan, seperti Lebuhraya Utara-Selatan, landasan Pantai Barat atau KLIA.

☐ P3 (1 markah): Q: teluk terlindung daripada angin kencang sesuai untuk kapal dan pelabuhan.

☐ P4 (1 markah): Contoh Q: Pelabuhan Klang atau Pasir Gudang.

Beri markah contoh hanya apabila sepadan dengan kemudahan yang dicadangkan.

B6E01 | 6.1

Buku teks KPM hlm. 58-67 | Rujukan 2.2.1, 2.2.2

Terangkan ciri setiap kelompok dan berikan satu contoh lokasi sebenar bagi setiap kelompok.

Contoh jawapan

Tanah tinggi ialah kawasan yang melebihi 180 m dari aras laut, termasuk Banjaran Titiwangsa. Tanah pamah ialah kawasan rendah seperti dataran dan delta; contohnya Dataran Kedah-Perlis. Pinggir laut mempunyai ciri seperti pulau, teluk serta tanjung. Tanjung Piai ialah salah satu contohnya. Saliran pula merujuk sungai dan tasik, misalnya Sungai Pahang. Mengaitkan ciri dengan contoh membantu membezakan kelompok ini walaupun setiap kawasan mungkin mempunyai beberapa ciri fizikal berdekatan.

Semak isi penting

☐ P1 (1 markah): Tanah tinggi diterangkan sebagai kawasan melebihi 180 m atau meliputi gunung/dataran tinggi.

☐ P2 (1 markah): Contoh tanah tinggi yang tepat, seperti Banjaran Titiwangsa.

☐ P3 (1 markah): Tanah pamah diterangkan sebagai kawasan rendah/datar seperti dataran atau delta.

☐ P4 (1 markah): Contoh tanah pamah yang tepat, seperti Dataran Kedah-Perlis.

☐ P5 (1 markah): Pinggir laut diterangkan melalui ciri pantai seperti pulau, teluk atau tanjung.

☐ P6 (1 markah): Contoh pinggir laut yang tepat, seperti Tanjung Piai.

☐ P7 (1 markah): Saliran diterangkan sebagai sungai dan tasik.

☐ P8 (1 markah): Contoh saliran yang tepat, seperti Sungai Pahang.

Terima contoh dan huraian lain yang tepat serta sepadan dengan tugasan. Setiap isi berbeza dikira sekali sahaja.

B6E02 | 6.3

Buku teks KPM hlm. 58-68 | Rujukan 2.2.1, 2.2.3

Nyatakan ciri ketinggian dan suhu tanah tinggi. Huraikan tiga kegunaannya dengan satu contoh lokasi bagi setiap kegunaan.

Contoh jawapan

Tanah tinggi melebihi 180 m dari aras laut dan mempunyai suhu yang lebih rendah atau nyaman. Keadaan ini bersama pemandangan menarik menyokong pelancongan, seperti di Bukit Bendera. Tanah tinggi juga sesuai untuk tanaman hawa sederhana, contohnya sayur-sayuran di Cameron Highlands. Selain itu, kawasan tanah tinggi yang menerima banyak hujan menyokong sistem hidroelektrik, seperti Empangan Bakun. Oleh itu, tanah tinggi mempunyai beberapa kegunaan yang berbeza mengikut ciri dan keadaan kawasannya.

Semak isi penting

☐ P1 (1 markah): Tanah tinggi melebihi 180 m dari aras laut.

☐ P2 (1 markah): Suhu tanah tinggi lebih rendah atau nyaman.

☐ P3 (1 markah): Kegunaan pelancongan.

☐ P4 (1 markah): Contoh pelancongan sepadan, seperti Bukit Bendera.

☐ P5 (1 markah): Kegunaan pertanian tanaman hawa sederhana.

☐ P6 (1 markah): Contoh pertanian sepadan, seperti Cameron Highlands atau Kundasang.

☐ P7 (1 markah): Kegunaan penjanaan hidroelektrik.

☐ P8 (1 markah): Contoh hidroelektrik sepadan, seperti Kenyir atau Bakun.

Terima contoh dan huraian lain yang tepat serta sepadan dengan tugasan. Setiap isi berbeza dikira sekali sahaja.

B6E03 | 6.3

Buku teks KPM hlm. 69 | Rujukan 2.2.3

Huraikan empat kepentingan tanah pamah dan berikan satu contoh lokasi atau kemudahan bagi setiap kepentingan.

Contoh jawapan

Tanah pamah yang rata sesuai untuk petempatan seperti Alor Setar. Kawasan yang mempunyai infrastruktur pula menyokong perindustrian dan perdagangan, contohnya Shah Alam. Permukaan yang rata juga memudahkan pembinaan jaringan pengangkutan seperti Lebuhraya Utara-Selatan. Selain itu, tanah pamah penting untuk pertanian. Dataran Kedah-Perlis menjadi contoh kawasan penanaman padi. Empat kepentingan ini menunjukkan bahawa tanah pamah menyokong kegiatan penduduk serta hubungan antara kawasan, bukannya hanya digunakan untuk satu jenis aktiviti.

Semak isi penting

☐ P1 (1 markah): Menerangkan fungsi petempatan di kawasan rata.

☐ P2 (1 markah): Contoh petempatan tepat, seperti Alor Setar atau Johor Bahru.

☐ P3 (1 markah): Menerangkan fungsi perindustrian/perdagangan dengan kemudahan infrastruktur.

☐ P4 (1 markah): Contoh industri tepat, seperti Shah Alam atau Perai.

☐ P5 (1 markah): Menerangkan fungsi pengangkutan melalui jalan, landasan atau lapangan terbang.

☐ P6 (1 markah): Contoh pengangkutan tepat, seperti KLIA atau Lebuhraya Utara-Selatan.

☐ P7 (1 markah): Menerangkan fungsi pertanian.

☐ P8 (1 markah): Contoh pertanian tepat, seperti padi Dataran Kedah-Perlis.

Terima contoh dan huraian lain yang tepat serta sepadan dengan tugasan. Setiap isi berbeza dikira sekali sahaja.

B6E04 | 6.3

Buku teks KPM hlm. 71 | Rujukan 2.2.3

Huraikan empat kepentingan pinggir laut dengan satu contoh lokasi bagi setiap kepentingan.

Contoh jawapan

Pinggir laut menyokong perikanan laut, contohnya di Kuala Selangor. Keindahan pulau dan pantai pula menarik pelancong, seperti di Pulau Tioman. Kawasan luar pesisir juga penting untuk sumber petroleum serta gas asli, contohnya di luar pesisir Terengganu. Selain itu, teluk yang terlindung daripada angin kencang sesuai dijadikan pelabuhan, seperti Pelabuhan Klang. Kepelbagaian ciri pinggir laut membolehkan kegiatan ini wujud, tetapi setiap kegiatan memerlukan keadaan yang sepadan dengan kegunaannya.

Semak isi penting

☐ P1 (1 markah): Menerangkan perikanan laut.

☐ P2 (1 markah): Contoh perikanan tepat, seperti Kuala Selangor, Kuala Muda atau Sandakan.

☐ P3 (1 markah): Menerangkan pelancongan pulau/pantai.

☐ P4 (1 markah): Contoh pelancongan tepat, seperti Tioman, Pangkor atau Sipadan.

☐ P5 (1 markah): Menerangkan petroleum atau gas asli luar pesisir.

☐ P6 (1 markah): Contoh luar pesisir tepat, seperti Terengganu, Sabah atau Sarawak.

☐ P7 (1 markah): Menerangkan pelabuhan di kawasan berteluk/terlindung.

☐ P8 (1 markah): Contoh pelabuhan tepat, seperti Klang atau Pasir Gudang.

Terima contoh dan huraian lain yang tepat serta sepadan dengan tugasan. Setiap isi berbeza dikira sekali sahaja.

B6E05 | 6.3

Buku teks KPM hlm. 68-71 | Rujukan 2.2.3

Pilih satu kegiatan atau kemudahan sesuai bagi setiap tapak dan jelaskan sebab pemilihannya berdasarkan ciri yang diberi.

Contoh jawapan

A sesuai untuk pelancongan tanah tinggi kerana suhunya nyaman. B boleh digunakan untuk kegiatan perindustrian kerana permukaannya rata dan mempunyai jaringan jalan. C sesuai menjadi laluan pengangkutan sungai kerana menghubungkan kawasan pedalaman, sekali gus memudahkan pergerakan penduduk dan barangan. D pula sesuai untuk pelabuhan kerana teluknya terlindung daripada angin kencang. Jawapan ini ialah latihan menghubungkan ciri fizikal dengan kegunaan, bukan keputusan pembangunan sebenar tanpa kajian lanjut.

Semak isi penting

☐ P1 (1 markah): Cadangan A sesuai, seperti pelancongan tanah tinggi.

☐ P2 (1 markah): Sebab A berkaitan suhu nyaman atau keadaan tanah tinggi.

☐ P3 (1 markah): Cadangan B sesuai, seperti perindustrian atau petempatan.

☐ P4 (1 markah): Sebab B berkaitan permukaan rata dan kemudahan jalan.

☐ P5 (1 markah): Cadangan C ialah pengangkutan atau perhubungan sungai.

☐ P6 (1 markah): Sebab C menghubungkan penduduk/barangan antara pedalaman dengan tempat lain.

☐ P7 (1 markah): Cadangan D ialah pelabuhan.

☐ P8 (1 markah): Sebab D ialah teluk terlindung yang sesuai bagi kegiatan kapal.

Terima contoh dan huraian lain yang tepat serta sepadan dengan tugasan. Setiap isi berbeza dikira sekali sahaja.

Sumber dan skop

DSKP KSSM Geografi Tingkatan 1, KPM/BPK, terbitan 2016; buku teks Geografi Tingkatan 1, KPM/Era Visi, 2016, ISBN 978-967-0483-48-1. Halaman pada nota dan soalan merujuk buku teks bercetak. Kod SP merujuk Standard Pembelajaran. KL merujuk Panduan Kerja Lapangan dalam DSKP hlm. 35-41, bukan kod SP bernombor.

Direktori BPK KPM | DSKP KPM, salinan rujukan | Buku teks KPM, salinan rujukan

Soalan dan rajah latihan asli berbantu AI untuk sesi 2026. Bukan terbitan, pengesahan atau soalan rasmi KPM. Semakan guru secara bebas belum dibuat. Gunakan bersama buku teks dan bimbingan guru. © 2026 LauPeh, setakat hak yang boleh dilindungi.